

Legenda rândunelei

George Coșbuc

Din zori, de cum s-aprind,
Tot cântă rândunica
Sub streșini ciripind
Era și fată mare
Și mândră de-a cătare
Și-apoi, pe lângă toate,
Și fată de-mpărat.
Ușor se duce nume
De-un lucru bun în lume,
Dar mai ușor de-un lucru
Frumos cu-adevărat.
Și-n toată lumea vestea
I-a mers, cum merg de-acestea
Când trec din gură-n gură
Grăbit din sat în sat.

Dă roate șoimu-n zbor
Și țipă rândunica
Și n-află ajutor.
Cum vin în șir cocorii,
Venit-au pețitorii:
Ieșea din casă unul,
Iar celălalt intra.
Și ea și-a plâns durerea:
O, dă-mă cui ți-e vrerea,
Măicuțo, dar străină
Departa nu mă da!
Și-n ciuda bieteii fete,
Ea, vitrega, o dete
Străinilor de-acolo,
Veniți de undeva.

Cad fulgi pe câmpul gol
Și plânge-o rândunică
Pierdută dintr-un stol
Pe-un larg adânc al mării
Spre-adâncul larg al zării
Se duc corăbii multe
Cu fata de-mpărat.
De-amar ea nu mai poate:
Inelul scump și-l scoate,
Din deget, și-l aruncă
În marea ce-o străbat.

Atunci, să știi tu bine,
Voi mai vorbi cu tine,
Când mi-or găsi inelul.
Iar mirele-a înghețat.

La cuib venind acum,
Sfărmat găsi ea cuibul
Iar puii morți în drum
Ea blândă se supune
Și face tot cum spune
Bărbatul ei, și-n toate
Nu-i dă nici un cuvânt
De plângere; nu-și frânge
Nici mâinile, nu plânge,
Ci rabdă datul sorții.
Dar, tare-n jurământ,
E mută a ei gură:
Nici dragoste, nici ură
N-arată, ci rămâne
De-a pururi un mormânt.

Prin pomi sunt lațuri mii.
Prin aer zboară șoimii,
La cuib pândesc copii
Și iată! azi răsună
De multă voie bună
Palatul tot; cu vuiet
La rege robii vin.
Un pește-au prins în mare
Și-n el, în bună stare,
Inelul scump al doamnei.
I-l dau, de sânge plin!
Stăpânul îl privește
Și vesel se pornește
La doamnă-sa să-i spună,
Scăpat de-atâta chin.

Aripile i-au frânt,
Se zbate-acum de moarte
În țărână, pe pământ
De-acum tu nu mai plânge!
Și-n brațe el o strânge.
Cu mâna cea purtată
Prin sânge pe inel,
Bărbia el i-o prinde:
Dar brațele-și întinde
Cu țipet doamna-n aer,
Uitându-se la el.

Iar brațele-i deodată
În vânt încep să bată,
Mișcări părând de aripi
Cu umblet ușurel.

Și s-a nălțat în vânt
Deodată rândunica!
E negru-al ei vestmânt,
Că-n negru se purtase
De când se măritase!
De-atunci ea vesel zboară
Pe dealuri și pe lunci
Și-ntruna ciripește
Și-ntruna povestește
Tot ce-a tăcut o viață
De jale și de munci.
Și cum fu dezmiardată
De-o mână-nsângerată,
E gâtul rândunelei
Ca sângele de-atunci.